

1

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 grudnia 2000 r.

w sprawie krajowego systemu monitorowania wypadków konsumenckich.

Na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 22 stycznia 2000 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 15, poz. 179) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe zasady organizacji i działania krajowego systemu monitorowania wypadków konsumenckich (KSMWK), zwanego dalej „Systemem Monitorowania”, zarządzania tym systemem oraz obowiązków podmiotów w zakresie przekazywania systemowi gromadzonych przez nie danych.

§ 2. 1. Przez wypadek konsumencki rozumie się, z zastrzeżeniem ust. 2, każde zdarzenie zachodzące w związku z używaniem przez konsumentów produktów, którego następstwem jest zgon lub uraz wymagający udzielenia pomocy lekarskiej, w szczególności zatrucie dzieci w wyniku spożycia leków lub innych substancji chemicznych.

2. Za wypadek konsumencki nie uznaje się:

- 1) wypadków przy pracy,
- 2) wypadków komunikacyjnych,
- 3) umyślnych samookaleczeń, samobójstw lub prób samobójczych,
- 4) przypadków napaści fizycznej innych osób.

3. Wypadkiem konsumenckim jest również pogryzienie lub ukąszenie przez zwierzęta i owady.

§ 3. Organem sprawującym nadzór nad funkcjonowaniem Systemu Monitorowania jest minister właściwy do spraw zdrowia, zwany dalej „organem nadzoru”.

§ 4. System Monitorowania tworzą:

- 1) Administrator Systemu,
- 2) wybrane placówki zakładów opieki zdrowotnej, zwane dalej „placówkami”, zbierające dane na temat wypadków konsumenckich,
- 3) osoby zbierające dane, wyznaczone przez placówki, o których mowa w pkt 2, zwane dalej „ankietarami”.

§ 5. 1. Systemem Monitorowania zarządza Administrator Systemu.

2. Administratora Systemu powołuje i odwołuje organ nadzoru, w porozumieniu z Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, spośród osób z wyższym wykształceniem i co najmniej pięcioletnią praktyką zawodową na stanowiskach w administracji rządowej, związanych z ochroną zdrowia i konsumenta.

3. Administrator Systemu działa w strukturach organizacyjnych Ministerstwa Zdrowia.

§ 6. 1. Do zadań i obowiązków Administratora Systemu należy organizowanie i zapewnianie właściwego funkcjonowania Systemu Monitorowania, a w szczególności:

- 1) wybór placówek, w których są zbierane dane do Systemu Monitorowania,
- 2) zawieranie umów z placówkami w sprawie zbierania danych,
- 3) opracowywanie instrukcji dotyczących wypełniania kwestionariuszy wywiadów przez ankietatorów,
- 4) zapewnianie sprawności i jednolitości działania Systemu Monitorowania,
- 5) zbieranie danych o wypadkach konsumenckich, utrwalanie ich, przechowywanie, opracowywanie, udostępnianie oraz przekazywanie informacji na ten temat.

2. Administrator Systemu raz na kwartał sporządza opracowanie zbiorcze danych o wypadkach konsumenckich, zawierające ich analizę i wnioski dotyczące przeciwdziałania tym wypadkom, i przekazuje je organowi nadzoru oraz Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po kwartale, za który sporządzono opracowanie.

3. Administrator Systemu sporządza roczny zbiorczy raport na temat wypadków konsumenckich i składa go organowi nadzoru oraz Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów do końca pierwszego kwartału następnego roku kalendarzowego.

§ 7. 1. System Monitorowania obejmuje dane pochodzące z placówek wybranych — z uwzględnieniem warunków reprezentatywności — co najmniej po jednej z każdego województwa.

2. Wyboru, o którym mowa w ust. 1, Administrator Systemu dokonuje, po zasięgnięciu opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w porozumieniu z właściwymi wojewodami.

§ 8. 1. Dane do Systemu Monitorowania są zbierane przez ankietatorów do kwestionariusza wywiadu i przekazywane placówkom.

2. Placówki gromadzą kwestionariusze wywiadu i przekazują je Administratorowi Systemu co najmniej raz na kwartał.

3. Zbieranie danych oraz ich przekazywanie powinno być — w miarę możliwości — dokonywane przy wykorzystaniu stosowania systemów informatycznych.

4. Dane powinny być kodowane przy użyciu kodów i klasyfikacji określonych w odrębnych przepisach.

5. Administrator Systemu analizuje kwestionariusze wywiadu i jeżeli okoliczności wypadku konsumenckiego wskazują, że niezbędne jest niezwłoczne podjęcie środków w celu usunięcia związanych z produktem zagrożeń bezpieczeństwa, przekazuje dane na temat wypadku wraz ze wskazaniem działań, jakie należałoby podjąć w tym celu, organom, o których mowa w § 6

ust. 2, nie później niż w ciągu 48 godzin od ich uzyskania; wzór formularza przekazywania danych określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 9. Administrator Systemu udostępnia do wglądu dane o wypadkach konsumenckich.

§ 10. Określa się wzór kwestionariusza wywiadu, stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Buzek*

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2000 r. (poz. 1)

Załącznik nr 1

Wzór formularza przekazywania danych

.....
(pieczęć nagłówkowa
Administratora Systemu)

..... dnia ..... r.
(miejscowość) (data)

.....
.....
.....
(nazwa i adres organu, któremu są
przekazywane dane na temat
wypadku konsumenckiego)

Na podstawie § 8 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2000 r. w sprawie krajowego systemu monitorowania wypadków konsumenckich (Dz. U. z 2001 r. Nr 1, poz. 1) zawiadamiam o wypadku konsumenckim, który może być następstwem używania niebezpiecznego produktu. Okoliczności sprawy wskazują, że jest konieczne niezwłoczne podjęcie działań w celu usunięcia związanych z produktem zagrożeń bezpieczeństwa.

1. Opis wypadku konsumenckiego ze wskazaniem jego przyczyny

.....
.....

2. Opis produktu i jego cech (typ, marka), w związku z użyciem którego nastąpił wypadek konsumencki, oraz dane przedsiębiorcy odpowiedzialnego za produkt (nazwa, adres)

.....
.....

3. Ocena ryzyka i stopnia zagrożenia powodowanego przez produkt

.....
.....

4. Informacja o działaniach, które zostały lub zostaną podjęte w celu usunięcia zagrożenia związanego z produktem przez organ inny niż adresat zawiadomienia

.....
.....

5. Propozycje działań, jakie należałoby podjąć w celu usunięcia zagrożenia związanego z produktem

.....
.....

.....
(pieczęć imienna Administratora
Systemu i podpis)

Wzór kwestionariusza wywiadu

Kwestionariusz wypadku konsumenckiego w domu i poza domem

Nazwa i adres placówki służby zdrowia	<input type="text"/>	Nr wypadku konsumenckiego	<input type="text"/>
Imię i nazwisko ankietera	<input type="text"/>	Nr placówki	<input type="text"/>
Data i godzina wypadku konsumenckiego	<input type="text"/>	Symbol ankietera	<input type="text"/>
Data	<input type="text"/>	Godzina	<input type="text"/>
Data urodzenia poszkodowanego	<input type="text"/>	Data	<input type="text"/>
Płeć	<input type="text"/> 1 K <input type="text"/> 2 M	Dzień	<input type="text"/>
Kto udzielił informacji o wypadku konsumenckim ?	<input type="text"/> 1 <input type="text"/> 2 <input type="text"/> 3 <input type="text"/> 4	Czas	<input type="text"/>
	poszkodowany rodzina znajomi obca osoba	Wiek	<input type="text"/>
		Płeć	<input type="text"/>
		INF	<input type="text"/>

1. Czy to był wypadek konsumencki w domu, czy poza domem?

<input type="text"/> D	<input type="text"/> P D
w domu	poza domem

Jeśli był to wypadek konsumencki w domu, to przejdź do punktu 2, jeśli poza domem, to do punktu 4.

2. Wewnątrz jakiego budynku (w bezpośredniej bliskości) miał miejsce wypadek konsumencki?

Mieszkanie w bloku	<input type="text"/> 1
Domek jednorodzinny	<input type="text"/> 2
Dom wypoczynkowy	<input type="text"/> 3
Inne (zaznacz i podaj)	<input type="text"/> 4 .....

Rodzaj wypadku konsumenckiego

Rodzaj budynku

3. Gdzie dokładnie miał miejsce wypadek konsumencki w domu?

Kuchnia	<input type="text" value="1"/>	Zewnętrzne schody	<input type="text" value="9"/>
Pokój	<input type="text" value="2"/>	Ganek/próg	<input type="text" value="10"/>
Łazienka/toaleta	<input type="text" value="3"/>	Chodnik	<input type="text" value="11"/>
Hol/przedpokój	<input type="text" value="4"/>	Ogród	<input type="text" value="12"/>
Strych/poddasze	<input type="text" value="5"/>	Garaz/szopa	<input type="text" value="13"/>
Piwnica	<input type="text" value="6"/>	Warsztat domowy	<input type="text" value="14"/>
Balkon	<input type="text" value="7"/>	Inne (zaznacz i podaj)	<input type="text" value="99"/>
Wewnętrzne schody	<input type="text" value="8"/>		

Miejsce wypadku konsumenckiego

4. Opisz możliwie jak najdokładniej, gdzie wydarzył się wypadek konsumencki.

Lokalizacja

5. Co poszkodowany robił, gdy wydarzył się wypadek konsumencki?

Rodzaj czynności

Proszę opisać tak szczegółowo, jak to możliwe, jak się wydarzył/przebiegał wypadek konsumencki.

Typ wypadku konsumenckiego

6. Jakie produkty, urządzenia lub elementy budynku wiązały się z wypadkiem konsumenckim (i urazem)? Stosownie do sytuacji ustal typ, markę, stan i wiek wymienionego artykułu.

Artykuł

Produkt, urządzenie, element budynku .....

Marka (producent) .....

Typ .....

Stan techniczny .....

Które elementy/cechy produktu, urządzenia lub budynku były przyczyną wypadku konsumenckiego?

Elementy/cechy produktu, urządzenia, budynku, będące przyczyną wypadku konsumenckiego.....

7. Jak(ie) uraz(y) był(y) wynikiem wypadku konsumenckiego? Proszę zaznaczyć jeden lub dwa urazy najcięższe. Uraz podstawowy proszę zaznaczyć w kółeczku.

Otarcia	☐	1	Wstrząśnienie mózgu	☐	11
Rany	☐	2	Oparzenia	☐	12
Rany cięte/szarpane	☐	3	Oparzenie para/ gorącą wodą	☐	13
Inne zranienia	☐	4	Zatrucie	☐	14
Złamanie kości bez przemieszczenia	☐	5	Ciało obce w układzie oddechowym	☐	15
Złamanie kości z przemieszczeniem	☐	6	Ciało obce w układzie pokarmowym	☐	16
Złamanie otwarte	☐	7	Zadławienie się	☐	17
Zerwanie/naciągnięcie wiązadeł	☐	8	Obrażenia wewnętrzne	☐	18
Stłuczenie/inny obrzęk	☐	9	Brak rozpoznania	☐	19
Uraz głowy	☐	10	Inne	☐	99

(zaznacz i podaj) .....

Uraz

8. Jaka część ciała została uszkodzona? (Proszę podać jedną lub dwie – najbardziej uszkodzone). Część ciała, która została uszkodzona w wyniku urazu podstawowego, powinna być wpisana przy poz. 1.

Uszkodzone części ciała

1) .....

2) .....

9. Co się stało z poszkodowanym i kto udzielił mu pomocy po wypadku konsumenckim?

(Z pierwszej kolumny proszę wybrać tylko jedną możliwość.)

Ambulatorium pogotowia ratunk.

Ambulatorium pogotowia

Przychodnia szpitalna

Hospitalizacja

Zgon po wypadku konsumenckim

Inne

Ponowna decyzja o hospitalizacji
(proszę wybrać jedną możliwość)

Dom

Inny szpital

Zmarł w szpitalu

Inne

Decyzja

Hospitalizacja – liczba dni

Decyzja ponowna

(zaznacz i podaj) .....

10. Komentarz ankietera:

a) dotyczący wypadku konsumenckiego (jeśli nastąpiły okoliczności, fakty ważne ze względu na cel badania, a nie ujęte w kwestionariuszu)

b) dotyczący kwestionariusza – co należałoby zmienić, uzupełnić, usunąć itd. – w świetle przeprowadzonego wywiadu.

Jakie trudności wystąpiły przy przeprowadzeniu wywiadu?

Objaśnienia do kwestionariusza wywiadu

1. Wywiad przeprowadza się jedynie w przypadku powstania szkody w wyniku wypadku konsumenckiego. Za poszkodowanego uważa się konsumenta, który uległ takiemu wypadkowi.

Do wypadków konsumenckich zaliczamy każde zdarzenie zachodzące w związku z używaniem przez konsumentów produktów w domu lub jego najbliższym otoczeniu lub w czasie wolnym od pracy, którego następstwem jest zgon lub uraz wymagający udzielenia pomocy lekarskiej, w szczególności zatrucie dzieci w wyniku spożycia leków lub innych substancji chemicznych. Wypadkiem konsumenckim jest również pogryzienie lub ukąszenie poszkodowanego przez zwierzęta i owady.

Takim wypadkiem jest w szczególności wypadek:

- 1) w domu poszkodowanego lub należącym do innej osoby oraz w bezpośredniej bliskości domu (korytarz, schody, schody zewnętrzne, winda, piwnica, podwórko przed blokiem, ogródek itp.);
- 2) poza domem:
  - a) na ulicy,
  - b) wewnątrz środków komunikacji publicznej,
  - c) w szkole,
  - d) w placówkach handlowych, urzędach, obiektach sportu i rekreacji itp.

Do wypadków konsumenckich nie zaliczamy:

- 1) wypadków przy pracy,
- 2) wypadków komunikacyjnych,
- 3) umyślnych samookaleczeń, samobójstw lub prób samobójczych,
- 4) przypadków napaści fizycznej innych osób.

W razie wątpliwości co do zakwalifikowania zdarzenia jako wypadku konsumenckiego, o zakwalifikowaniu decyduje ankieter, kierując się zasadami i celami badania.

2. Respondentem (osobą ankietowaną, udzielającą wywiadu) może być poszkodowany lub świadkowie wypadku konsumenckiego: członkowie rodziny, znajomi, inne osoby.

3. Ankieter wypełnia lewą kolumnę kwestionariusza (do pionowej kreski). Prawą kolumnę wypełnia (koduje) organizator badania, a następnie zakodowane informacje wprowadza do komputera.

4. Datę wypadku konsumenckiego wpisuje się cyframi arabskimi w kolejności: dzień, miesiąc, rok, godzina, np.:

0	1	0	9	0	0
---	---	---	---	---	---

oznacza: pierwszy września 2000 roku,

0	6
---	---

godzina szósta,

1	7
---	---

godzina siedemnasta

W taki sam sposób wpisuje się datę urodzenia poszkodowanego.

5. W przypadku występowania w pytaniach tzw. „okienek”, odpowiedzi respondentów notuje się, wpisując w odpowiednim okienku znak "X", np.:

„ 2. Wewnątrz jakiego budynku /w bezpośredniej bliskości/ miał miejsce wypadek konsumencki?

Mieszkanie w bloku

1	X
---	---

 ”

6. Przy pytaniu nr 9:

- 1) bezpośrednio po wypadku konsumenckim ankieter zaznacza właściwą odpowiedź w pierwszej kolumnie;
- 2) w przypadku hospitalizowania poszkodowanego wpisywana jest ilość dni hospitalizacji;
- 3) w drugiej kolumnie zaznaczona zostaje decyzja dotycząca dalszych losów poszkodowanego po okresie hospitalizacji.

7. W razie zaistnienia wątpliwości dotyczących wypełniania kwestionariusza należy się zwrócić do Administratora Systemu.